

သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

(၄၀)ကြိမ်နှင့် (၄၁)ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးများအပြီး ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် တူညီဆန္ဒ(၅)ချက် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအပေါ် အာဆီယံခေါင်းဆောင်များ၏ ပြန်လည်သုံးသပ် ချက် နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို မြန်မာနိုင်ငံက ကန့်ကွက်

(၄၀)ကြိမ်နှင့် (၄၁)ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီး အစည်းအဝေးများကို ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၊ ဖနောင့် ပင်မြို့တွင် ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်တွင် ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းနှင့် အဆိုပါ အစည်းအဝေးများအပြီး တူညီဆန္ဒ(၅)ချက် အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာ အာဆီယံ ခေါင်းဆောင်များ၏ ပြန်လည်သုံးသပ်ချက် နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်အား ထုတ် ပြန်ခဲ့ခြင်းကို နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ တွေ့ရှိရပါသည်။

အာဆီယံအလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ သည် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအချို့၏ တောင်းဆိုမှုအရ အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းအပိုဒ်(၅)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အကြား အဆင့်တူ တန်းတူကိုယ်စားပြုရေး “မူ” နှင့် သွေဖည်၍ မြန်မာနိုင်ငံက နိုင်ငံရေးအရ ကိုယ်စားမပြုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ (၄၀)ကြိမ်နှင့် (၄၁)ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်း အဝေးများနှင့် ဆက်စပ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေး များသို့ တက်ရောက်ရန် ဖိတ်ကြားခဲ့ပါသည်။ မြန်မာ နိုင်ငံသည် အာဆီယံ ပဋိညာဉ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အခြေခံမူများကို တိကျစွာလေးစား လိုက်နာ လျက်ရှိပြီး၊ တာဝန်သိ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံအဖြစ် အာဆီယံ၏ အရေးကိစ္စရပ်များကို တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်း ပါဝင် ဆောင် ရွက်လျက်ရှိသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံအား တန်းတူရည်တူ မဆက်ဆံခြင်းနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံသည့်လုပ်ရပ်အပေါ် လက်ခံနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ဖော်ပြပါ အစည်း အဝေးများသို့ မြန်မာနိုင်ငံမှ ကိုယ်စားပြုတက်ရောက်ခြင်း မပြုခဲ့ပါ။

ယင်း တူညီဆန္ဒ(၅)ချက် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာ အာဆီယံခေါင်းဆောင်များ၏ ပြန်လည် သုံးသပ်ချက်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်၍ ဖော်ပြချက်များသည် ဖြစ်စဉ်အမှန်တရား နှင့်ကင်းကွာလျက်ရှိခြင်း၊ အာဆီယံ၏ တူညီဆန္ဒ(၅)ချက်အပေါ် မြန်မာနိုင်ငံမှ ကြိုးစားအားထုတ် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့မှုများကို အပြုသဘောဆောင် ဖော်ပြမှုမရှိခြင်း၊ အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းနှင့် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် မြန်မာနိုင်ငံကို ချန်လှပ်ထားပြီး အာဆီယံ(၉)နိုင်ငံဖြင့်သာ ဆွေးနွေး သဘောတူညီခဲ့ခြင်းသည် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ အခြေခံမူများနှင့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအနေနှင့် တူညီဆန္ဒ (၅)ချက် အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာ အာဆီယံခေါင်းဆောင်များ၏ ပြန်လည်သုံးသပ်ချက်နှင့် ဆုံးဖြတ် ချက်များကို လက်ခံမည်မဟုတ်ကြောင်းနှင့် ပြတ်သားစွာပယ်ချသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် အာဆီယံ၏ တာဝန်သိအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် တူညီဆန္ဒ(၅)ချက် အကောင် အထည်ဖော်ခြင်းကို လက်ရှိအာဆီယံအလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌ၏ အထူးကိုယ်စားလှယ်နှင့် အပြုသဘော နီးကပ်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံတွင်း ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိစေရန်ရည်ရွယ်လျက် မြန်မာအစိုးရသည် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို တစ်ဖက်သတ် ကြေညာလျက် တိုင်းရင်းသား လက်နက် ကိုင်အဖွဲ့များကို ဖိတ်ခေါ်ပြီး၊ နိုင်ငံအကြီးအကဲကိုယ်တိုင် တွေ့ဆုံ၍ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်လျက်ရှိခြင်း၊ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အကူအညီများ ကို လိုအပ်သည့်နေရာများသို့ ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ မျှတစွာပေးအပ်ရေးအတွက်

အာဆီယံလူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုကူညီရေးညှိနှိုင်းမှုဗဟိုဌာန (AHA Centre) နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် လျက်ရှိခြင်း စသည့် သိသာထင်ရှားသည့် တိုးတက်မှုများစွာရှိသည်ကို လျစ်လျူရှုထားခြင်းအပေါ် များစွာ စိတ်ပျက်မိပါသည်။

ထို့အပြင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်၏ တာဝန်ကိုထမ်းဆောင်လျက် ရှိသည့် မြန်မာ အစိုးရနှင့်တပ်မတော်အား ရည်ညွှန်းဖော်ပြရာတွင် မသင့်လျော်သည့် သုံးနှုန်းဖော်ပြချက်များကို ပြင်းထန်စွာ ကန့်ကွက်သည်။

ယင်းကဲ့သို့ မြန်မာအစိုးရ၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေမှုအပေါ် အဖျက်အမှောင့်လုပ်ရပ်များ၊ အကြမ်းဖက် လုပ်ရပ်များလုပ်ဆောင်၍ ဖျက်ဆီးလျက်ရှိသည့် NUG နှင့် PDF အမည်ခံ အဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ညွှန်းပြောကြားချက်များကို စိတ်ပျက်စွာ တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ တရားမဝင်၊ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်းသည် အကြမ်းဖက် လုပ်ရပ်များကို အားပေးထောက်ခံရာ ရောက်သည့်အပြင် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း စာပိုဒ် ၂ ပါ အခြေခံ “မူ”များကိုလည်းကောင်း၊ အကြမ်းဖက်မှု တိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ အာဆီယံနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗန်းရှင်းများကိုလည်းကောင်း ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မည်သည့် ပုံစံ၊ မည်သည့်နည်းလမ်းနှင့်မဆို ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရန် ကြိုးပမ်းခြင်းကို မြန်မာနိုင်ငံက ပြင်းထန်စွာ ရှုံ့ချကန့်ကွက်သည်။

တူညီဆန္ဒ(၅)ချက် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းသည် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်ရာ၊ အချိန် ကန့်သတ်ချက် ဖြင့် ဖိအားပေး၊ အကြပ်ကိုင်သည့် ချဉ်းကပ်မှုမျိုးသည် အကျိုးမရှိနိုင်သည့်အပြင်၊ လက်ရှိပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုများအပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုပင် ဦးတည်သွားစေနိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံက တူညီဆန္ဒ(၅)ချက် အကောင်အထည်ဖော်နေမှုသည် တိုးတက်မှုမရှိဟု အကြောင်း ပြလျက် အာဆီယံအစည်းအဝေးများတွင် မြန်မာနိုင်ငံပါဝင်မှုကို ပိုမိုကန့်သတ် ပိတ်ပင်ရန် ကြိုးစားခြင်းသည် အာဆီယံအသိုက်အဝန်း အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို အတား အဆီးဖြစ်စေသည့်အပြင် အာဆီယံ၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှု၊ အရေးပါအရာရောက်မှု၊ မိသားစု စိတ်ဓါတ်ကို ပျက်ပြားစေမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံက အာဆီယံအဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည့် ၁၉၉၇ ခုနှစ်မှ စတင်၍ အာဆီယံအသိုက်အဝန်း အကောင်အထည်ဖော်မှု တွင် မြန်မာနိုင်ငံက တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများကို လစ်လျူရှုမျက်ကွယ်ပြုခြင်းကို ဝမ်းနည်းစွာ တွေ့ရပြီး ယင်းလုပ်ရပ် များသည် မြန်မာ အစိုးရ၏ ဒီမိုကရေစီ ပြန်လည်ဖော်ဆောင်နေမှုကို အဟန့်အတား ဖြစ်စေပါမည်။

အာဆီယံအစည်းအဝေးများတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းနည်းလမ်းကိုလည်း အာဆီယံ ပဋိညာဉ် စာတမ်း စာပိုဒ်(၂၀)ပါ “ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် တူညီဆန္ဒ”ပါ အခြေခံမူများအတိုင်း အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ(၁၀)နိုင်ငံ လုံးပါဝင်သည့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် တူညီဆန္ဒဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း “မူ”ကိုသာလျှင် လက်ခံသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကာယကံရှင်နိုင်ငံ ပါဝင်ခြင်းမရှိသည့် ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ် ချက်များကို လက်မခံ ပယ်ချသည်။

အာဆီယံအနေဖြင့် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အခြေခံမူများကို လေးစား လိုက်နာလျက် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းရေးကို အခြားတစ်နိုင်ငံက ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခြင်း မပြုရန် ထပ်လောင်းအသိပေးအပ်သည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် အာဆီယံ ၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့်

ဗဟိုအချက်အချာကျပြီး အရေးပါအရာရောက်မှုအပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများသာ ဖြစ်စေမည်ဖြစ်ကြောင်း သတိပေးဖော်ပြအပ်ပါသည်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန

နေပြည်တော်

ရက်စွဲ၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်

Press Release

Myanmar rejects the ASEAN Leaders' Review and Decision on the Implementation of The five-point consensus which was issued after the 40th and 41st ASEAN Summits

The Ministry of Foreign Affairs learnt the issuance of the ASEAN Leaders' Review and Decision on the Implementation of the five-point consensus at the 40th and 41st ASEAN Summits which was held in Phnom Penh, Cambodia on 11 November 2022.

The current Chair of ASEAN invited a non-political representative from Myanmar to attend the said meetings due to the demand made by some ASEAN member states. Such action of unequal representation contradicts the Article 5 of the ASEAN Charter on "Rights and Obligations". Since Myanmar is fully adhered to the basic principles and provision enshrined in the ASEAN Charter while actively participating in ASEAN as a responsible member state, Myanmar did not accept the invitation which discriminates the level of representation among the Member States.

The Ministry learnt that the ASEAN Leaders' review and decision on the implementation of the five-point consensus did not factually reflect the on-ground situation and did not include any constructive efforts made by Myanmar government in the implementation of the five-point consensus. Some expressions in the document amount to interference of the internal affairs of the one member state, and were contrary to the basic principles and provisions in the ASEAN Charter. Therefore, Myanmar categorically rejects and dissociates itself from the said-review and decision made by the nine ASEAN leaders.

As a responsible member state of ASEAN, Myanmar has been constructively cooperating with the Special Envoy of the ASEAN Chair in implementing the ASEAN five-point consensus. To achieve ever-lasting peace and stability in every corner of the country, the Government has already declared the unilateral ceasefire and the Head of State himself is holding several rounds of dialogues with Ethnic Armed Organizations (EAOs) including in facilitating the delivery of broader humanitarian assistance to the population, without any discrimination, in cooperation with the AHA Centre. Therefore, Myanmar is disappointed that ASEAN ignores the notable progress made by Myanmar in implementation of five-point consensus.

The Ministry also strongly objects the inappropriate usage to refer Myanmar government and Tatmadaw (Myanmar Armed Forces) that take responsibility of the state in accordance with the Constitution.

The Ministry regrettably observed that the Statement calls for the engagement with all parties concerned which is referring to the groups who have been committing terrorist acts to disturb the government's efforts. Such calls for engagements with the said unlawful and terrorist

organizations could encourage terrorist activities while violating the Article 2 of the ASEAN Charter as well as the ASEAN and International Conventions on counter terrorisms. Therefore, Myanmar strongly objects and condemns the attempts by ASEAN member states to engage with those unlawful and terrorist organizations through any means and forms.

Since implementing the five-point consensus is a process, inserting additional pressure by setting a timeframe will create more negative implications than positive ones.

Indeed, one-sided and malicious approach towards Myanmar, including blocking Myanmar from further participation in the ASEAN meetings by giving inappropriate reason such as lack of improvement in the implementation of the five-point consensus, could provoke the disturbance of ASEAN Community building, ASEAN Unity, Centrality and ASEAN spirit. Such attempts totally neglect Myanmar's active participation in the work of ASEAN since its joining of ASEAN in 1997 as well as Myanmar government's on-going efforts to reinstate a multi-party democracy.

The Ministry reaffirms that Myanmar will continue to adhere to the Article 20 of the ASEAN Charter on decision making by "consultation and consensus" by all ten ASEAN member states. Myanmar objects any discussion or decisions without the involvement of the country concerned.

The Ministry reiterates its call to ASEAN Member States to follow the provisions and fundamental principles of the ASEAN Charter, especially non-interference in the internal affairs of the member states. The Ministry reminds that failure to do so would be counterproductive and creates negative impacts on the ASEAN Centrality and Unity.

Ministry of Foreign Affairs

Nay Pyi Taw

Date, 11 November 2022